

vendelse af det Princip, som for de jydsk-synske Statsbaner er gjort gjældende, at Halvdelen af Expropriationsudgifterne betales af de paagjældende Egne. Det tør forudsættes, at disse 40,000 Rd. ville, om just ikke lige strax saa dog i Tidens Længde, komme Staten tilgode og ikke blot de enkelte Eiendomme, som Banerne berøre, dels ved den forrige Trafik, disse maa forudsættes at skabe paa Statsbanerne, dels ogsaa derved, at det udtryffeligt er forbeholdt, at naar de Private, der sætte Banen i Gang, have af deres Aktiekapital faaet 5 pSt., skal Halvdelen af, hvad Udbyttet overstiger disse 5 pSt., anvendes til Afbetaling af disse 40,000 Rd. som Staten har foreskudt. Naar man er gaaet ind paa dette, er det, fordi det er et Forhold, der er rent og klart. Staten veed, hvad den paatager sig, og den veed tillige, at den ikke paatager sig mere, end den kan overkomme, idet nemlig Forslaget gaar ud paa, at der for hver enkelt Bane kun skal kunne fordres 40,000 Rd. for hver Mil i saa mange Aar, som Banen har Mil. Dette vil uden Tvivl være tilstrækkeligt for de Bedkommende til at kunne sætte Banen i Gang, og som sagt, Staten veed, hvad den paatager sig, og kan ikke let blive sat i extraordinær Forlegenhed, hvilket den kan blive ved Rentegarantien. Jeg tillader mig herved at anbefale disse Lovforslag til det høie Things velvillige Overveelse.

Forsmanden: Exemplarer af de forelagte Lovforslag vil blive omdelede.

Man, gif dernæst tilbage til den under Nr. 1 paa Dagsordenen opførte Sag, nemlig:

Indbringelse ved Folkethingsmanden for Sørs Amts 1ste Valgkreds (Sahl) af „Forslag til Lov om, at Træer, der findes skadelige for Jordbruget, kunne fordres kappede“.

Sahl: Det vil være det høie Thing eller i alt Fald de Medlemmer, som havde Sæde i det forrige Thing, i Grundring, at jeg sandt Anmeldning til den Gang at stille Forslag om et Tillæg til den saakaldte Hegnslav. Den høitærede Minister fandt ingen Dpfördring til at støtte dette Forslag, og det mødte en stærk Modstand navnlig fra det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds (Schjörning), som gjorde en Bemærkning gjældende, der pleier at gjøres gjældende ved flere Leiligheder, den nemlig, at man ikke skulde ændre nye udfomne Love. Denne Indvending kan i Almindelighed have sin Berettigelse, men saasnart det paavises, at en eller anden Lov har overset et meget vigtigt og navnlig for et agerbrugende Land vigtigt Forhold, kan en saadan almindelig Indvending som den, at man ikke for tidlig skal ændre en nylig udfommen

Lov, ikke have fuld Gyldighed. Jeg har derfor, da Tanken i det Forslag, som jeg forrige Aar tillod mig at indbringe, mødte en stor Tilslutning i Thinget og endvidere en endnu større Tilslutning i det Udvalg, som blev nedsat, medens Sagen ikke blev bragt til Ende i den foregaaende Samling, tænkt mig, at en Ordning af dette Forhold saaledes, at det gaves en større Udstrækning, en større Almindelighed, vilde blive modtagen med Glæde fra alle de Sider, som vort fremstridende Agerbrug ligger alvorlig paa Hjerte. Jeg har derfor ikke paany stillet et Forslag om et Tillæg til Hegnslaven, men søgt i en Lov at forme den Hovedtanke, der laa i det forrige Lovforslag, den nemlig, at hvor Træer findes skadelige for Jordbrug — jeg har med Flid kaldt det Jordbrug og ikke Agerbrug, idet Loven da ogsaa faar Anvendelse paa Hævedstrækninger eller paa ganske smaa dyrkede Jordplætter — hvor det skjønnes, at saadanne Træer, der ikke kunne siges at have nogen stor Nytte for Brugerne, virkelig have en skadelig Indflydelse paa de smaa Jordbrug, der ligge nærmest op til dem, skulle disse skadelige Træer ved en ganske simpel Fremgangsmaade kunne fordres kappede, og for at dette Gode kan opnaas for smaa Jordbrug, skal der ikke gaas frem ad den vanskelige Vej — gennem Landvæsenstommisjonen —, som Hegnslaven foreskriver, men da det skjønnes, at et saadant simpelt Forhold kan ordnes ved Hjælp af de stedlige Sogneraad og Amtsråd, saa har jeg foreslaet en Fremgangsmaade, hvorefter, naar Parterne ikke kunne enes om at afgjøre Sagen i Almindelighed, Sogneraadet skal udmelde Synsmænd, og naar den Kjendelse, disse afgive, findes utilfredsstillende af den ene af Parterne, skal Amtsraadet udvælge et Par Mænd, hvis Kjendelse ikke skal kunne indankes for Domstolene. Jeg gaar nemlig ud fra, at en saadan Sag, der for Eieren kun er ringe, men som for den, der lider Skaden, kan være af overordentlig stor Vigtighed, ikke bør gjøres til Gjenstand for Retstrætte, men skal kunne afgjøres af de Dvrigheder, som Befolkningen jo dog selv har valgt, og som man i slige Sager godt kan høre sig for. Jeg vil tilføie, at jeg siden forrige Gang har undersøgt disse Forhold nøiere, og jeg kan nu med Sikkerhed udtale, at hvor saadanne Træer staa i Syd og skygge ind paa Jordstrækninger, der ligge Nord for dem, skjønnes det at fremkomme saa stor Skade, at Enhver, der kender dette Forhold, vil give det sin fulde Tilstemning, at man søger det fjernet. Men ikke blot Skyggen fremkalder Skade; det Samme er nemlig Tilfældet med Løvsalbet, nedfaldne Grene og de Nodder, der gaa langsomt Jordsmønt og tage Kraften fra Madjorden. Slutteligt skal jeg bemærke, at naar det er blevet sagt, at dette Lovforslag er blevet fremkaldt ved et enkelt Tilfælde, saa er jeg i Stand til at meddele, at det har fundet sand Tilslutning fra mange